

Redakcja: ul. 182.26, 102.28, Admini-
stracja: ul. 122.26, 102.28 (daw-
niej Karłowicza) Nr. 2.
Redaktor: Józef Wójcicki, przyjmuje
od godziny 1 do 2 po południu.
WARUNKI PRENUMERATY:
PRENUMERATA miesięczna z odbie-
raniem pocztowym w administracji 2 zł.
2 zł. 10 gr. Odbieranie do domów 2 zł. 10 gr.
Od dnia 1 stycznia 1938 r. przewidzie-
wano miesięczną i półroczną pocztową
wycenę 2 zł. 10 gr. (w tym 10 gr. za
kwart. (przy dostawie górej).
Prenumerata zagranicą 4 zł. 20 gr.
Artykuły naukowe bez opłat. Be-
płatnie wydane są na bezpłatnie.
Redakcja nie odpowiada za jak i od-
wrotność, zastrzeżenie dla autora.

Przegląd

CENY OGŁOSZENI:
Przed tekstem 1. i 2. strona 50 gr.
za w. m. m. 1 lin. str. 5 lin. w tekście
50 gr., nekrologi 40 gr., swyż. 15 gr.
strona 10 linów, drobne 12 gr.; za wy-
raz. dla pomakulacyjnych pracy 10 gr.
najniższe ogłoszenie 1.20 gr., di-
bezbrot. i zł. Ogłoszenia dwukolorowe
50 proc; drożej, ogłoszenia angraz-
ne i trójkolorowe o 100 proc. drożej.
Ogłoszenia adwokatów ryczałtem 25 zł.
Ceny ogłoszeń nieliterackich są o 25 proc.
droższe.
Za 1 w. m. w 1 linie nagr. 70 mm.
(strona 6 linów), w wydaniu prowiz-
cyjnym 10 zł. — Za terminy druku
i treść ogłoszeń ustaleniach
nie odpowiad. P. K. O. Nr. 625.200
Opłata pocztowa własnym gośćwem.

Rok XIV Nr. 227

Łódź środa 17 sierpnia 1938 r.

Gwałtowny atak powstańców na zachód od Teruel pozwolił zająć drugi brzeg Tajo. Rząd Negrina pozostaje u władzy.

MADRYT, 17.8. — We wtorek o godz. 21-ej artyleria powstańcza ostrzeliwała Madryt, uszkadzając kilka domów i raniąc szereg osób.
SARAGOSSA, 17.8. — Jak donosi korespondent Havasa, armia południowa gen. Queipo de Llano kontynuowała we wtorek po południu oczyszczanie strefy Zaroa Capilla, poprawiając nieznacznie swe wysunięte linie. Armia środkowa pozostała na dotychczasowych stanowiskach, dając swym żołnierzom odpoczynek. Na froncie

Ebro nie było żadnej działalności piechoty. Na pozostałych frontach prawie zupełny spokój.
SALAMANKA, 17.8. — Komunikat urzędowy głównej kwatery wojsk gen. Franco: Wojska powstańcze przeprowadziły gwałtowny atak na froncie Teruel na odcinku Albarracia. Stanowiska nieprzyjacielskie pod Cebadilla zostały zajęte wskutek czego prawy brzeg rzeki Tajo znajduje się obecnie całkowicie w rękach wojsk powstańczych. Dotychczas pochowano 255

żołnierzy rządowych. Na froncie Estremadury wojska powstańcze posuwały się na dal naprzód w górach Chimenea na odcinku Val de Caballeros. Na stronę wojsk powstańczych zdezercerowała tu wielka liczba milicjantów. Atak nieprzyjacielski na Zarza Capilla na odcinku Cabeza del Buey został odparty.
Na froncie Walencji reflektory wojsk narodowych ujawniły wielką działalność. Na terenie, położonym przed stanowiskami wojsk powstańczych na odcinku Salada. Samoloty powstańcze bombardowały w nocy na 15 sierpnia obiekty wojskowe w Walencji, Barcelonie i Alicante, a w ciągu poniedziałku port w Barcelonie, jak również magazyn benzyny i inne obiekty wojskowe w Badalona oraz port Illajoyosa.

Cała Słowacja płacze nad trumną swego ukochanego wodza. Ks. Hlinka zostanie pochowany w Rużomberku

PRAGA, 17.8. — Zgon przywódcy Słowaków ks. Andrzeja Hlinki nastąpił o godz. 23 m. 6 w Rużomberku, gdzie na wiadomość o śmierci odezwali się dzwony wszystkich kościołów.
BRATYSŁAWA, 17.8. — Wiadomość o śmierci wodza narodu słowackiego ks. Andrzeja Hlinki wywołała na całej Słowacji wielkie wrażenie. W Rużomberku, gdzie zmarł ks. Hlinka, gromadziły się przez całą noc tłumy ludności słowackiej, aby oddać ostatni hołd swemu wodzowi. W kościołach katolickich Słowacji odprawione zostaną dziś uroczyste nabożeństwa żałob-

ne za duszę ks. Hlinki.
Organ słowackiej partii ludowej „Slovak“ ukazał się w żałobnej szacie z szeregiem artykułów, opisujących życie i ostatnie chwile ks. Hlinki. Prasa na Słowacji poświęca wiele miejsca osobie zmarłego, ilustrując jego działalność polityczną i społeczną.
Dziś o godz. 19 odbędzie się w Rużomberku żałobne posiedzenie prezydium Słowackiej Partii Ludowej, które zadecyduje o dacie pogrzebu.
Ciało ks. Hlinki zostanie zabalsamowane i złożone na cmentarzu w Rużomberku.

P. MARSZAŁKOWA PIŁSUDSKA W GDYNI

P. Marszałkowa Aleksandra Piłsudska w Domu Marynarza im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Gdyni, w otoczeniu członków zarządu Rodziny Wojskowej.

„Deprawator dziewcząt dla dobra służby“ zwolniony i pozbawiony emerytury

GRUDZIĄDZ, 17.8. — W swoim czasie donosiliśmy o procesie inspektora kontroli skarbowej, który dla wyższych celów „dobra służby“ deprawował nieletnie dziewczęta.
Obecnie inspektor Dumański, orzeczeniem komisji dyscyplinarnej przy izbie skarbowej w Grudziądzu zwolniony został

całkowicie ze służby państwowej. Komisja przyznała Dumańskiemu 20 proc. emerytury, ponieważ jednak Dumański w myśl ustawy praw emerytalnych nie nabył, przeto nie będzie otrzymywał żadnego zapotrzenia ze skarbu państwa.
Nocne narady Niemców sudeckich z lordem Runcimanem.
PRAGA, 17.8. — Rozmowa pomiędzy delegacją Niemców sudeckich a lordem Runcimanem zakończyła się dopiero o północy. W dniu dzisiejszym delegacja będzie kontynuowała rozmowy z rządem.

Dolar 5.28

Bank Polski notował dziś rano dolary po 5.28, funty szterlingi 25.81, franki szwajcarskie 121.15, franki francuskie 14.45 i liry włoskie po 22.95.

Święto Żołnierza Polskiego.

Gen. Krok-Paskowski przyjmuje defiladę oddziałów garnizonu warszawskiego w 18-ą rocznicę zwycięstwa oręża polskiego nad armią bolszewicką

Złot młodzieży wiejskiej „Zw. Młodej Polski“

Na polu Mokołowskim w Warszawie odbył się wielki zlot młodzieży wiejskiej Związku Młodej Polski. Moment wręczenia przez Marszałka Śmigłego-Rydza sztandaru organizacyjnego kierownikowi głównemu Związku Młodej Polski mjr Galinatowi. Obok sztandaru — matka chrzestna sztandaru p. Skwarczyńska.

NIEOMIŁ TRAGICZNA W SKUTKACH wizyta piorunu w kościele

RUDNIKI, 17.8. — W czasie sumy w kościele parafialnym w Rudnikach k. Wielunia podczas burzy, miała miejsce nieomnił strasna w skutkach wizyta pioruna, który wśród licznie nagromadzonych w świątyni wiernych wywołał większą panikę aniżeli szokę.
Wierni przerażeni strasznym hukem oraz ognistym zryżkami pioruna nad swymi głowami rzucili się w panicznym strachu do wyjścia tratując się nieomnił wzajemnie. Dzięki jednak energii i opowaniu ks. dziekana Berenta i kilku innych osób zdołano zapobiec panice i pośpieszo-

no z pomocą kilku osobom, które doznały lekkich zresztą oparzeń.
Niespodziewana ta wizyta pioruna w kościele nie poczyniła żadnych większych strat.
ŚMIERĆ OD GROMU.
PRASZKA, 17.8. — W czasie burzy nad wsią Kowale gm. Praszka poniósł śmierć w miejscu od uderzenia gromu 88-letni Wojciech Kuliberda — stojący na progu domu swego syna Antoniego.
Od tegoż gromu powstał również pożar którego pastwą padł dom mieszkalny.

Zabójca z ul. Przedzalnianej BYŁ POSTRACHEM DZIELNICY. Awanturnik — karany za pobicie.

Łódź, 17 sierpnia. — Zbrodnia 30-letniego Zygmunta Nowaka, dokonana na osobie 28-letniego Hugona Gisterhefta, — wstrząsnęła opinią publiczną ze względu na swe niezwykle tło. Nowak zamordował siekierą zupełnie niewinnego człowieka. Nie miał do niego, zdaje się, żadnej urazy, na co wskazywałyby jego dotychczasowe zeznania. Trudno w takich warunkach myśleć o Nowaku jako o człowieku zupełnie poczytalnym.
O bestialskim zabójstwie dowiedzieli się już w godzinę po fakcie wszyscy mieszkańcy domów familijnych przy ul. Scheiblera i Grohmana. Podwórza domów 54 i 56 zupełnie blisko dwa tysiące ludzi. — Wczoraj poinformowana została o zbrodni cała Łódź. Nikomu nie może się, oczywiście, pomieścić w głowie, jak można mordować bez przyczyny, na trzewno.
Dlatego wysłaliśmy naszego przedstawiciela na teren zbrodni. Na podwórzu domu przy ul. Przedzalnianej 54, na prawo wskos od wylotu korytarza — równoległe do nich rząd komórek. Przed drugą od domu — stos kamieni, cegieł i drągów. To wzburzone tłumy zaatakowały zabarykadowanego w komórce zbrodniarza. Parto z taką siłą i wściekłością, że Nowak niechybnie zginął by z rąk nacierających, gdyby nie interwencja policji.
Stoją grupki osób, mieszkańców domu nr 54. Wszyscy znają doskonale osobę Nowaka i Gisterhefta. Ofiara mieszkała w sąsiednim domu — Przedzalnianej 56. Przyszedł w niedzielę na teren sąsiedniej posesji, gdyż miał tu wielu znajomych. Zaczęto grać w karty, siedząc tuż przy komórce Nowaka — wokół odwróconej do góry dnem balii.
Ogólnie można powiedzieć, że Nowak miał wśród mieszkańców niemal wszystkich domów przy ul. Przedzalnianej — złą opinię. Jedną z lokatek domu przy ulicy Przedzalnianej 54 nazywa go po prostu „postrachem domu“.

Nikt nie wie z czego żył i z czego to żył na utrzymanie żony i dwojga dzieci. Kiedyś pracował na „nowej tkalni“ Scheiblera i Grohmana. Zwolniono go jednak, gdyż podobno usiłował skraść zegarek jedemu z robotników. Odtąd lokatorzy żyją pod stałą obawą swego mienia. Raz przyłapano go na włamaniu do komórki.
— Miał szereg spraw o różne wykroczenia — informują nas. — Ale umiał się tłumaczyć, zawsze się potrafił wywinąć — w rezultacie dotychczas nie „siedział“...
Między Nowakiem a Gisterheftem był — jak mówią tu — kiedyś spór i bójka, ale szybko się pogodzili, wypili na zgodę, zapomnieli. Nie mieli poza tym wspólnej płaszczyzny interesów, nie istniały więc konflikty.
Wszystkie sprawy Nowaka, o których wiedzieli lokatorzy, zniechęciły ich do niego „ostatecznie. Był odosobniony, mógł się czuć samotny. W tym stanie rzeczy — dwa tygodnie temu — zagroził publicznie, że „musi co najmniej dwu sprzątnąć“.
Zgoła inną opinią cieszy się ofiara Nowaka — 28-letni Hugon Gisterheft. Kawaler — uchodził za spokojnego, solidnego człowieka.

Dziś zabójca Gisterhefta — Nowak przesłany został do więzienia przy ulicy Kopernika — do dyspozycji sędziego śledczego.
Wczoraj w tej sprawie przesłuchano około 20 świadków, którzy potwierdzili powyższe dane.
Jak się dowiadujemy, zabójca był karany za pobicie.
SYLWETKA ZBRODNIARZA.
Z innych źródeł dowiadujemy się: 30-letniego Zygmunta Nowaka okoliczni mieszkańcy unikali starannie z powodu jego trybu życia i okrucieństwa. Było publiczną tajemnicą, że wyłapywał w okolicy psy, zabijał i zjadał.
Za kradzież usunięto go z fabryki Scheiblerów i Grohmanów. Miał na sumieniu nie jedną cienną sprawkę. Udzielał pożyczek lichwiarskich na wódkę, wypożyczał karty do gry za pieniądze. Przed paru miesiącami, podczas sporu, zadał kilka uderzeń młotkiem i rzucił ze schodów jednego ze spółlokatorów i to z taką nieludzką siłą, że pokrzywdzony przeleżał dłuższy czas w szpitalu. Otrzymał za to sześć miesięcy więzienia.

RYWALIZACJA DWÓCH „AKTORÓW“ przyczyną zgierskiej zbrodni.

ZGIERZ, 17.8. — Sprawa zabójstwa w Luna Parku w Zgierzu zaczyna przybierać właściwe tło. Tragicznie zmarły Jan Kutasiwicz, pchnięty nożem fińskim przez Bronisławę Czubę nie był, jak się okazuje członkiem „Sokoła“. Występował wraz z Czubą w teatrzyku na scenie „Wesołego miasteczka“. Na tle tej pracy artystycznej powstała u nich niemal od początku ostra rywalizacja o wpływy.

Możliwe jest, że Czubie w niedzielę właśnie zależało na spowodowaniu kłótni i bójki. W bójce tej jednak ugodzony niebezpiecznie w piersi Kutasiwicz padł trupem na miejscu.
Wczoraj zabójca przewieziony został do Łodzi i umieszczony w więzieniu przy ulicy Sterlinga.

ŚWIAT NA KLISZY FOTOGRAFICZNEJ.

MARSZAŁEK BALBO U HITLERA Zgon ks. Hlinki. Pogrzeb ofiar katastrofy samolotowej.

Włoski marszałek Balbo, general gubernator Libii, odwiedził przed powrotem do Włoch kanclerza Hitlera w Berchtesgaden.

Nowe oblicze Abisynii.

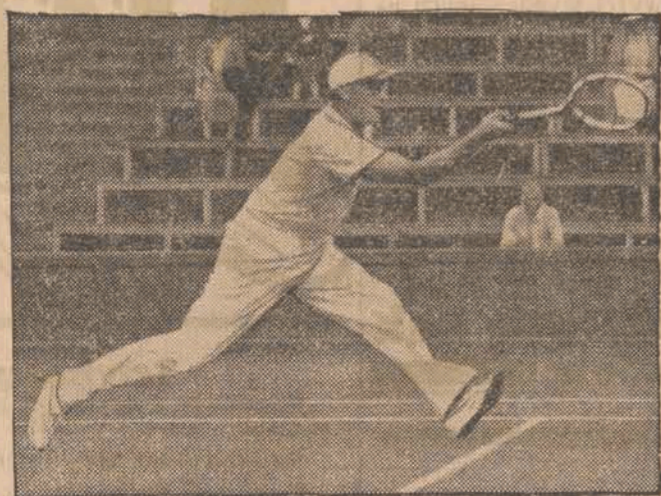
Włosi przystąpili do wykorzystania naturalnych bogactw Abisynii. W Fadis (dawnym Harrarze) uruchomiono całe kolumny traktorów, celem wzięcia pod uprawę olbrzymich obszarów leżących dotychczas ugiem.

ŚNIEG W SIERPNIU!

Niezwykły fenomen meteorologiczny w Anglii: W hrabstwie Yorkshire spadł w sierpniu śnieg tak obficie, że musiano oczyścić drogi, aby samochód mógł ruszyć z miejsca

CZESKI MISTRZ

Czeski tenisista Roderyk Menzel odniósł zwycięstwo nad swym niemieckim przeciwnikiem Redlem.

Przywódcą Słowaków ks. Hlinka zmarł w Rużomberku pogrążając cały swój naród w żałobie.

Wdowa po Leninie aresztowana.

W Krupskaja, wdowa po Leninie została aresztowana pod zarzutem „trockizmu”.

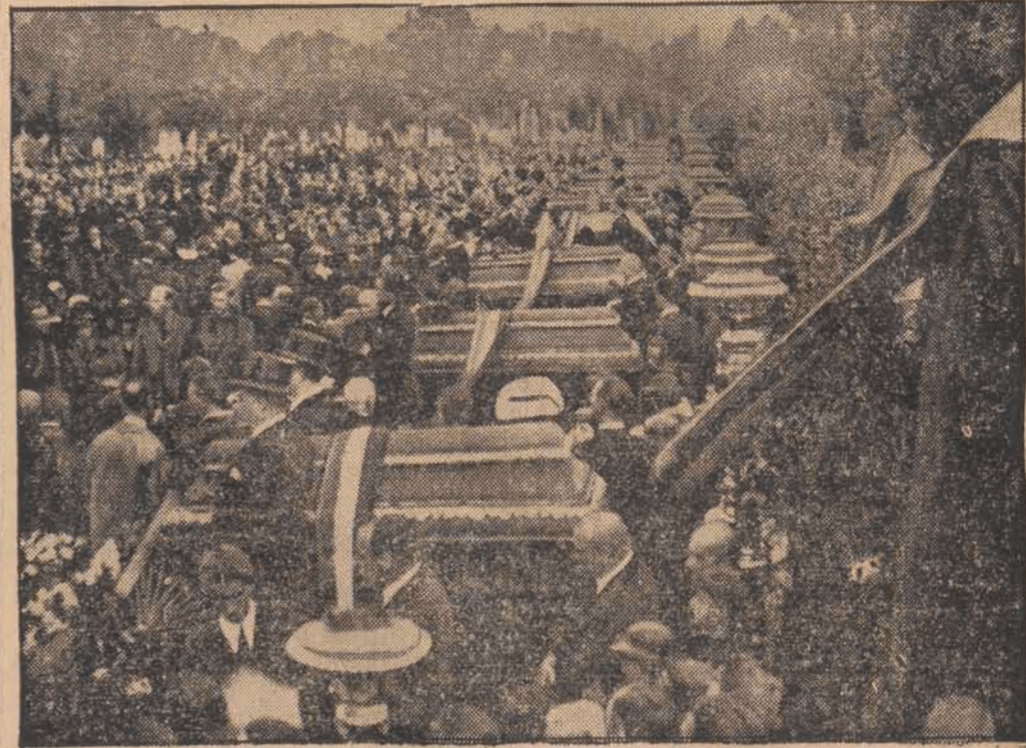
Amerykańscy lekkoatleci w Europie.

Sztafeta amerykańska podczas zmiiany pałeczki. Uzyskany czas 40 sek. (4x100 m).

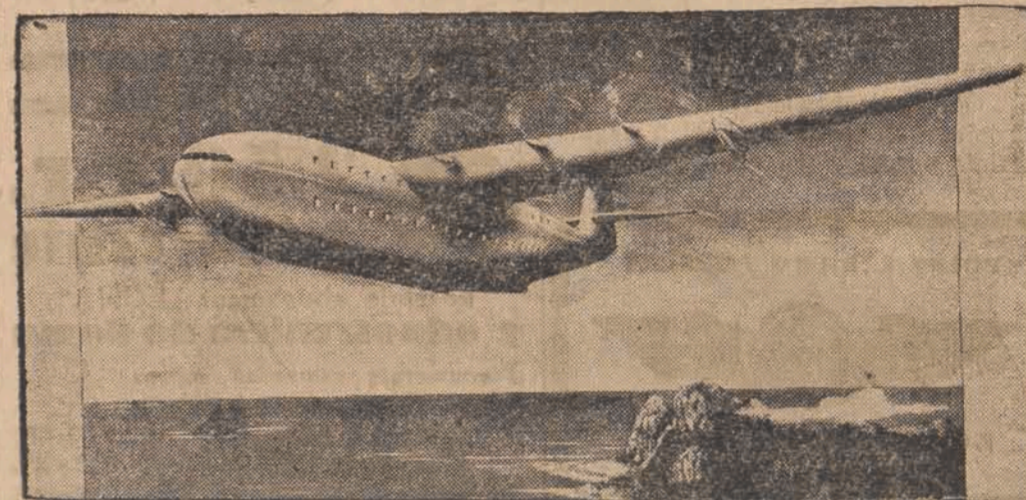

Amerikanin Rice, zwycięzca w biegu na 5000 metrów.

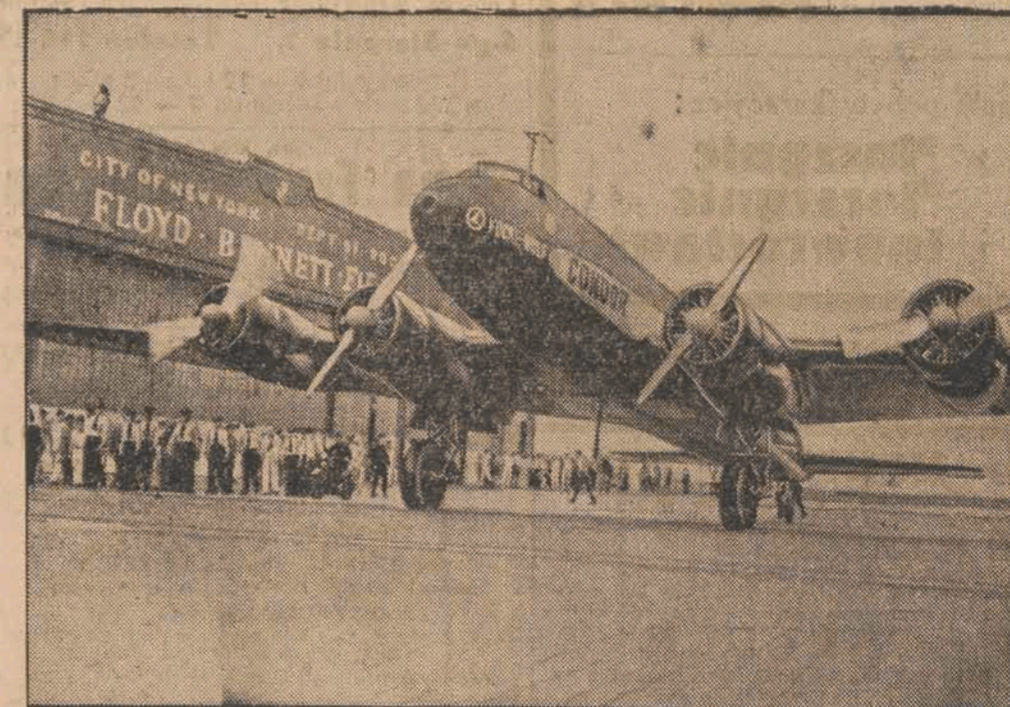
W Budapeszcie odbył się pogrzeb 9 dziennikarzy węgierskich, którzy zginęli w katastrofie samolotowej koło Debreczynu.

Okręt powietrzny.

Stany Zjednoczone przystąpiły do budowy olbrzymiego samolotu, prawdziwego okrętu powietrznego, który pomieści 200 pasażerów i drogę przez Atlantyk odbydzie w 10 godzinach lotu.

„Condor” po wylądowaniu w Ameryce

Pasażerski samolot transatlantyczny „Condor” w chwilę po wylądowaniu w Ameryce po 25-godzinnej drodze przez Atlantyk. Zdjęcie to „Condor” przywiózł na swym pokładzie do Europy.

Piloci „Condora” po powrocie z Ameryki.

Obaj piloci „Condora” Henke i Moreau po powrocie z Ameryki odjeżdżają wśród owacyj do swych domów z lotniska berlińskiego.